

VELICHOVSKÉ NOVINY

III. Leden 2009

Pohledy do minulosti Velichova /22.

Válka a její následky

Válka zasáhla těžce do života všech obyvatel Velichova. Ti z nich, kteří zažili tato léta jako dospělí a tedy s plným vědomím útrap, omezení a ztrát, většinou již nežijí. Někdejšími, tehdy ještě nedospělým, pomáhal přežít přirozený optimismus a vitalita mládeže. I oni si ovšem pamatují na zprávy o padlých a nezvěst-

nové - toho času váleční zajatci, byli vyreklamováni ze zajateckých táborů, aby mohli odejít s rodinou. Postupně docházely ovšem také četné žádosti o odklad termínů, a to od zaměstnavatelů, kteří tyto pracovní síly nutně potřebovali. Z transportů byly vyňaty osoby, které zažádaly o československé státní občanství a splňovaly stanovené podmínky. Dále antifašisté - ti

ných spoluobčanech, příbuzných a známých, na přidělový systém, nedostatek potravin, textilu, paliva - i když v obci, z velké části zemědělské, nebyly tyto újmy tak markantní jako ve městech. I mládí podléhalo přísné pracovní povinnosti. Byli nasazováni do továren a dílen v okolí, na zemědělské práce. Bylo třeba nahradit muže - vojáky. Mladí a děti se později také snadněji smiřovali s tím, co následovalo po skončení války, s trpkým závěrem, který nikdo nečekal. Nastal sice mír, ale mnoho velichovských mužů zůstávalo dosud v zajateckých táborech či nezvěstných.

Nejtěžší rána dopadla však v podobě odsunu německých obyvatel, a to ještě v roce 1945. Nové správě obce - národnímu výboru Velichova docházely směrnice, podle nichž sestavoval seznamy osob, určených do jednotlivých transportů. Pořadí bylo stanoveno na základě osmi kategorií. Záleželo na postradatelnosti členů jednotlivých rodin vzhledem k zachování a obnovení nutných provozů - stavebnictví, průmyslu, zemědělství, lesního hospodářství v širokém okolí. Také na kvalifikaci, věku a zdravotním stavu. Jako první odcházely osoby z jakýchkoliv důvodů neproduktivní. Rodiny zůstávaly vždy pohromadě. Jejich čle-

mohli odejít jen na vlastním přání a se vším, co si určili. Dále osoby s legitimací specialistů a jejich rodiny, osoby české a slovenské národnosti ze smíšených manželství a ty, jimž byla z nějakých důvodů udělena milost.

Zavazadla do těchto transportů, podle některé směrnice 30 kg, podle jiné 70 kg, měla obsahovat nejpotřebnější předměty: osobní doklady, ložní prádlo a příkrývky, rezervní oblečení, nezbytné kuchyňské náčiní a nářadí pro výkon povolání, dále dětské kočárky a vozíky. A ovšem jídlo na tři dny. Z cenných předmětů byly vyloučeny šperky, které byly na hranicích ukládány do jmeny označených schránek, fotoaparáty, umělecká díla, kožešiny. Dovoleny byly snubní prsteny a hodinky, nikoliv zlaté, bible a modlitební knihy. V době od 21. 12. 1945 do 5. 10. 1946 bylo tak vyhotoveno devět seznamů pro transporty. Poslední seznam z února roku 1947 uvádí již jen 17 občanů, kteří zde dosud z pracovních důvodů zůstávali. Transporty byly směřovány do pásma ruského - pokud ovšem zapsané osoby souhlasily - dále do pásma amerického, anglického a francouzského, což se ovšem týkalo jen zdejších obyvatel, nikoliv případných uprchlíků

Pokračování na str. 4

Úvodník

Jak příznačná je věta o tom, že když něco končí, něco nového začíná. Začíná nový rok, končí seriál Pohledů do minulosti Velichova. Když jsem v březnu 2007 oslovila paní Čepelákovou s prosbou, zda by nechtěla přispívat do našich vznikajících novin příspěvky z historie Velichova, netušila jsem, že postupně otiskneme dvacet dva dílů Pohledů do minulosti Velichova. Její články se staly neodmyslitelnou součástí našich novin. Nevím, co čtete v novinách nejdřív, ale pokud máte „pohledy“ již za sebou, nemohla vám uniknout jejich poslední věta. Další dějiny jsou již moc „mladé“, je pochopitelné, že psát o citlivém tématu odsunu a následném osidlování, není snadné, a právě proto měl by je psát někdo, kdo tu v té době žil.

Já sama bydlím v domě, který byl postaven ve 20. letech 20. století. Jako dítě jsem občas slyšela větu „to je ještě po Němcích“. Byla to odpověď na otázku, kde se u nás vzal ten louskáček na ořechy, nebo kdo skládal ty kameny v lese nad domem tak dobře, že stále ještě brání svahu před sesunutím. Domnívám se, že takové a další podobné odpovědi slyšávalo mnoho z nás... vždyť ten náš dům má číslo popisné docela vysoké. Dějinám jen tak neunikneme, nemá to ani smysl, spíš bychom je měli co nejvíce poznat. A za to patří můj velký dík a obdiv právě paní Čepelákové, díky které se nám všem naskytla možnost seznámit se s informacemi, které ležely nezpracované, mnohdy nepřełożené, v archivu.

Možná ale máte ještě další dotazy, na které jste v „pohledech“ odpověď nenašli. Právě z tohoto důvodu je připraveno na sobotu 24. ledna 2009 setkání s paní Čepelákovou. Pokud máte k našim dějinám ještě další záznamy, určitě je přineste s sebou, možná se ještě dalšího dílu dočkáme. Setkání se uskuteční od 15.00 hodin v klubovně hasičské zbrojnice.

V roce 2009 vám přeji málo pohledů z očí do očí s finanční krizí a dalšími nepříjemnostmi.

Markéta Moravcová
starostka obce

Hasičská zbrojnice

Velkého černého nápisu HASIČI na krásné nové oranžové střeše hasičské zbrojnice se snad nedá nevídnout. Střecha, která byla kompletně stržena a nahrazena novou, byla rekonstruována díky příspěvku ve výši 300 tis. z rozpočtu Karlovarského kraje. Celkové náklady se vyšplhaly k 1,2 milionu Kč. Pochybnosti o tom, zda je správné opravit střechu na objektu, který je v restitučním nároku, se po jejím odkrytí snad rozplynuly. Havarijní stav nedával jinou možnost, než se do kompletní rekonstrukce pustit. Vzít na sebe odpovědnost v podobě nesení následků případného zřícení střechy by se asi nechtělo nikomu. Ve Velichově nemáme vhodný objekt, který by mohl sloužit jako hasičárna. Za částku, kterou stála oprava střechy, bychom nový jen těžko postavili, nemluvě o nalezení vhodného místa. Restituční nárok je v současné době jednou z mnoha částí dědického řízení. Než bude celá tato kauza vyřízena, uplyne asi ještě mnoho času. Krom jiného se obec smluvně zavázala Karlovarskému kraji, že 5 let po rekonstrukci nezmění objekt majitele.

Doufejme tedy, že až dojde k ukončení dědického řízení a následně k vyřešení restitučního nároku, najdeme s panem Czerninem společnou řeč. Dosavadní jednání tomu nasvědčují.

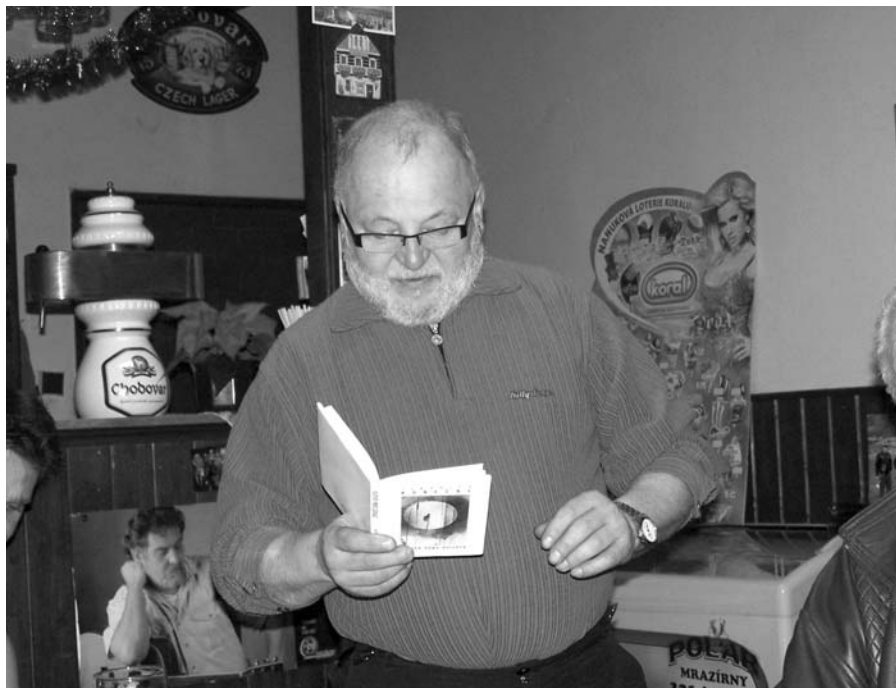
MM

Večer poezie „U lípy“

Na popud pana Jaroslava Zágnera se konal v restauraci U lípy 22. prosince večer poezie. Od 18 hodin zde zaznívaly verše Ivana Olbrachta, Jiřího Wolkera, Karla Jaromíra Erbena, Jaroslava Seiferta, Vítězslava Nezvala a úryvky z citátů Jindry Konečného. Ze zahraničních básníků bylo možno slyšet Štěpána Štípačova a Vysockého. V přednesu básní a citátů se střídali Jiří Bitman a Jaroslav Zágner. V tento, již předvánoční čas, restaurace utichla a návštěvníci pozorně poslouchali nezvyklý program. I když se zdál být program úsměvný, jsme názoru, že posluchači opět rádi po letech vyposlechli Maryčku Magdonovu, Baladu o očích topičových nebo Erbenovu Polednici. Vznikly i další návrhy pro příští konání večera poezie a to je dobře, hlavně, že je zájem. Poděkování patří Jardovi Zágnerovi coby členu kulturní komise při Obci Velichov.

JB

Tajenka

Správné řešení tajenky z minulého čísla: Už je to rok, co si o všem, co se u nás v obci děje, počtem.

Za dohledu nakupujících zákazníků vylosovala vedoucí prodejny Coop Jednota paní Truhlářová tři výherce: M. Bučka, J. Převrátilovou a I. Šmejkalovou. Výhercům gratulujeme a děkujeme všem, co zaslali správné řešení tajenky.

UHELNÉ SKLADY
363 01 Ostrov-Vykmanov 23
Telefon: +420 353 822 272
Fax: +420 736 541 541
E-mail: f.but@tiscali.cz
www.uhlibuta.cz

František Buta

Provozujeme uhelné sklady a nákladní autodopravu. Dodáváme Sokolovské uhlí a brikety, Mostecké uhlí, Ledvické uhlí, koks, pilinové brikety, štípané dřevo, polena a odřezky.
Dovoz paliv vlastními vozy a také prodáváme kotle.

Registrace vozidel a ekologická daň

Od ledna 2009 vstupuje do platnosti nový zákon, který umožňuje několik variant, jak se starého vozidla zbavit. Tou nejjednodušší je jeho ekologická likvidace. Pokud se jedná o motorové vozidlo s motorem a převodovkou, odvezou ho některé firmy dokonce zdarma. Pokud se jedná o rozebraný vůz, účtují si poplatek v řádech stokorun. Další možností je odhlásit vozidlo, které bylo odcizeno a není k nalezení, totálně shořelo nebo zmizelo ze zemského povrchu jinak, například pádem z paluby nákladní lodi do oceánu. Zatímco druhá varianta není příliš pravděpodobná, u kradených vozidel je potřeba doložit policejní protokol o hlášení krádeže. Novelizované podmínky odhlašování moto-

rových a přípojných vozidel zavedly opět možnost vyřadit z registru vozidlo, které zaniklo jiným způsobem. Například zrezivělo natolik, že se rozpadlo, nebo bylo rozebráno na náhradní díly a zbytek sešrotován. V tomto případě musí majitel úředníkům doložit hodnověrný způsob zániku vozidla. Nejčastěji to bude čestné prohlášení o tom, že vozidlo už neexistuje. Nový zákon je v tomto poněkud mírnější a nenařizuje striktně povinnost provést ekologickou likvidaci. Je tam možnost doložit, že vozidlo fyzicky neexistuje. Zcela jiná situace je při přihlašování vozidel do úřední evidence. Někteří lidé se snaží rychle koupit starší auto z bazaru, kde jejich ceny rapidně klesly. Po Novém roce by za jeho registraci museli zaplatit až 10 tisíc korun. Poplatek je odstupňován podle toho, jakou ekologickou normu auto splňuje. Platí se pouze první registrace po datu 1. ledna 2009. Pokud tedy někdo koupí staré auto v lednu a v únoru jej prodá, bude se platit poplatek pouze v lednu. Další majitelé stejného vozidla už tento poplatek platit nemusí.

JR

Odpady v roce 2009

Po dvou letech dochází ve Velichově ke zdražení částek za odvoz komunálního odpadu. V průběhu ledna 2009 budou uzavírány dodatky ke smlouvám. Proto prosím majitele nebo zástupce jednotlivých objektů, aby se dostavili k podpisu dodatku. Zároveň také můžete změnit četnost vývozu odpadů.

	70l	110l	240l	1100l
1 x týdně	1 336	2 061	3 886	19 283
1 x 14 dní	788	1 152	2 063	10 841
kombinace	1 107	1 682	3 126	15 765
pronájem nádoby/rok	170	170	227	1 700

I v tomto roce proběhne dvakrát mobilní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu, dvakrát bude přistaven na čtyři dny kontejner. O termínech budete informováni prostřednictvím novin.

MM

Pohledy do minulosti Velichova /22.

Dokončení ze strany 1.

z říše. Rodiny, určené pro termín jednotlivých transportů odjížděly do sběrného tábora ve Dvorech, zavazadla jim byla odvezena a podle směrnic pro armádu, která zajišťovala transporty po technické stránce, měl být odsun prováděn „způsobem spořádaným a lidským“, s péčí o nemocné a děti, s dostatkem vody.

Určené rodiny měly zanechat své bydliště v pořádku, zamknout dveře, klíčový otvor zalepit páskou a klíče předat pověřeným pracovníkům.

Potud suchá sdělení úředních spisů. Ale co jejich skutečná podoba? Kam až sahají kořeny, příčiny a souvislosti tohoto osudového zvratu? Kdo kdy posoudí rozsah zavinění u toho či onoho z obyvatel obce, jeho zlé vůle, neznalosti, lhostejnosti nebo pouhé stádnosti? Historikové? Bůh? A kdo dokáže osud zažít na vlastní kůži

nezaujatě poměřovat s osudem všech obětí války a uvědomit si štěstí pouhého přežití?

Welchau se stal Velichovem. Dnes jej každoročně navštěvuje hrstka rodáků, rozptýlených po celém Německu. Mají zde své mrtvé a stopy, které zde zanechali, příběhy jejich života. Také trochu vzpomínek - byli tehdy mladí či ještě dětmi. Zúčastňují se „polní“ bohoslužby před kostelem, vzájemně se vítají a seznamují s rodinnými událostmi, popovídají. Myslím, že dnes vcelku bez hořkosti. Svůj domov mají již jinde, právě tak, jako Velichov přijali za svůj domov jiní - i s jeho celou a neoddelitelnou historií - aby zde začali novou kapitolu jeho dějin. A ty už musí psát skuteční pamětníci.

*S použitím dostupných pramenů a literatury
Zdenka Čepeláková*

Tříkrálová sbírka 2009

Letos již počtvrté navštíví Vaše domovy koledníci "Tříkrálové sbírky" v pátek 9. a v sobotu 10. ledna 2009. ŠR

Velichovský znak Koňská lekce

Sliby se mají plnit i po Vánocích a proto plním ten svůj, na který jsem při přípravě prosincového čísla novin zapomněla. V následujících řádcích si můžete přečíst význam jednotlivých symbolů použitých na velichovském znaku. Tento popis je dílem Mgr. Lubomíra Zemana, historika, památkáře a heraldika - tvůrce našeho znaku. V něm je sklobuben historický vývoj obce - modrý štít posetý zlatými lilijemi je znakem premonstrátek z Doksan, které měly ještě dvě zkřížené berle - místo nich jsou v návrhu obecního znaku dva zkřížené praporečky v narážce na znak Traugotta z Mangoldu, jenž se zachoval na náhrobku na hřbitově. Na praporečkách jsou umístěny erbovní symboliky Šliků a Štampachů, významných šlechtických rodů v držení Velichova. Stříbrná věž ve středu pak symbolizuje rod Wallisů.

Se všemi výše uvedenými jmény jste se setkali v jednotlivých dílech Pohledů do minulosti Velichova. Pokud vám některý z dílů chybí, můžete jej nalézt na webových stránkách obce www.velichov.cz, kde jsou všechna čísla novin.

MM

Zima nezima, koňské hřbety se na vás těší i v lednu. Tentokrát se další výuka jízdy na koních koná v sobotu 10. ledna 2009 od 9 do 11 hodin v jízdárně občanského sdružení

Castila v Mořičově. Nezapomeňte na teplé oblečení a ponožky do holínek. Jízdní řád zůstal nezměněn, autobus odjíždí z náměstí v 8.38 hod.

JR

Kino v Kyselce

leden

promítá se vždy v sobotu od 19.30 hod.

- 3. 1. STAR WARS: Klonové války
- 10. 1. TOBRUK
- 17. 1. SEX VE MĚSTĚ
- 24. 1. DĚTI NOCI
- 31. 1. CESTA DO STŘEDU ZEMĚ

Informace Obecního úřadu

Stav obyvatel k 30. 11. 2008:
535, z toho 266 mužů a 269 žen

Na tomto místě odpovídáme na dotazy, proč v novinách neuvádíme aktuálnější stav obyvatel (proč v lednu 2009 uvádíme počet z listopadu 2008). Důvod je prostý - k tomu, aby bylo některé jméno do evidence připsáno, nestačí pouze fakt, že o přistěhování nebo narození, popř. úmrtí víme od vás. Tento údaj nám musí poskytnout Centrální evidence obyvatel. Obecnímu úřadu ve Velichově přicházejí tyto informace z Městského úřadu z Ostrova přibližně ve druhé třetině dalšího měsíce, ve kterém změna nastala (bohužel někdy i později). Prosincová údaje budeme mít tedy dispozici nejdříve koncem ledna. Děkujeme tedy za pochopení. OÚ Velichov

PF 2009

Mnoho zářivých nápadů v novém roce přeje Obec Velichov

Názor redakční rady nemusí být totožný s názorem přispěvatelů. Redakční rada neodpovídá za obsah příspěvků, jejichž autorem není její člen.